

Emberi Erőforrások Minisztériuma
1054 Budapest
Akadémia utca 3.

Iktatószám: 92-1/2016/OJBIT

Balog Zoltán
az emberi erőforrások minisztere
részére

Tisztelt Miniszter Úr!

Az Oktatási Jogok Biztosának Hivatalába jelzés érkezett több végzős osztály osztályfőnökeitől, tanulóitól és szüleiktől, akik az érettségi vizsga vizsgaszabályzatának kiadásáról szóló 100/1997. (VI. 13.) Korm. rendelet (a továbbiakban: érettségi rendelt) módosítása miatt élnek panasszal. A konkrét panasz a következő.

A két tanítási nyelvű középiskolákban érettségiző diákoknak lehetőségük van közoktatásban megszerezni a felsőfokú (C1) típusú nyelvvizsgálóval egyenértékű érettségi bizonyítványt, amelynek feltétele, hogy az adott idegen nyelvből emelt szintű érettségi vizsgán jeles érdemjegyet szerezzenek, valamint két további tantárgyból az adott idegen nyelven sikeres érettségi vizsgát tegyenek. Az érettségi rendelet 54. § (4) bekezdés a)-b) pontja szerint a vizsgázó érettségi bizonyítványa, ha a vizsgázó célnyelvből sikeresen teljesítette emelt szinten az érettségi vizsga írásbeli és szóbeli vizsgáit, azoknak minden vizsgarészét a részletes követelményekben meghatározott módon, továbbá legalább 60%-ot ért el, és a másik két vizsgatárgyból célnyelven, sikeres, legalább középszintű, vizsgát tett, felsőfokú (C1) komplex típusú államilag elismert nyelvvizsga-bizonyítvánnyal egyenértékű okiratnak minősül.

Az érettségi rendelet lehetővé tette, hogy ha a feltételek adottak, akkor a két tanítási nyelvű iskolák nyelvi előkészítő osztályainak tanulói számára is szervezhettek két tanítási nyelvű érettségit. Az érettségi rendelet 53. § (7) bekezdése szerint az 53. § (1), illetve (3) bekezdés szerinti iskolában nemzetiségi nyelven, illetőleg célnyelven tehet érettségi vizsgát az is, aki nem vett részt az adott nyelven folyó oktatásban.

Az érintett iskolában évek óta működött azon gyakorlat, hogy a nyelvi előkészítő osztályok kiváló diákjai az érettségire felzárkózhattak a két tanítási nyelvű oktatásban részt vevő társaikhoz úgy, hogy az érettségit megelőző két évfolyamon az adott idegen nyelven készültek az iskola által biztosított másik két tantárgyi érettségire, illetve értelemszerűen emelt szintű érettségire az adott idegen nyelvből.

Az érintett iskola két végzős nyelvi előkészítő osztálya érettségire való jelentkezésekor szembesült azzal a ténnyel, amely szerint az érettségi rendelet 53. § (7) pontját az 5/2016. (I. 22.) Korm. rendelet 19. § e) pontja 2016. január 23. napjától hatályon kívül helyezte, ezzel a lépéssel megfosztva ezeket a tanulókat attól a lehetőségtől, amelyre öt éven keresztül készültek.

A panaszosok beadványában foglaltak szerint a tanulók sérelmei a következők: az elmúlt két év munkája kárba vész; az angol nyelven két évig tanult szaktantárgyakból a két

tanítási nyelvű osztályokhoz történő felzárkózás komoly energia befektetést igényelt, mely sok esetben a tantárgyi jegyek rovására ment, így negatívan befolyásolta a felvételi tanulmányi pontokat; a szakzsargon elsajátítása angol nyelven történt mind matematika, mind informatika tantárgyból, ezért a magyar nyelvű érettségien jelentős hátránnyal indulnának; az iskolavezetés és a szülők is nagy lehetőséget láttak a közoktatáson belül megszerezhető felsőfokú (C1) nyelvvizsga bizonyítványban, amely a felsőoktatásba való jelentkezésnél többletpontokat jelent, és az ettől való elesés komoly pszichikai és a továbbtanulást hátrányosan befolyásoló motivációs következményekkel jár. A panaszosok szerint a tanulóknak joguk van a tanultak alapján letenni az érettségi vizsgát, és nem helyénvaló, hogy az érettségire való jelentkezéskor ilyen lehetetlen helyzetbe kényszerítik őket, amely károsan befolyásolja a jövőbeli esélyeiket.

A panaszos szülők a saját gyermekeikért emelik fel, de jelzik azt is, hogy a nem felmenő rendszerben bevezetett rendelkezés további négy évfolyam tanulóit is hátrányosan érintik, és kihangsúlyozzák, hogy az iskola kiválasztásában öt évvel ezelőtt az iskola által kimeneti lehetőségként felkínált felsőfokú (C1) nyelvvizsga meghatározó szempont volt.

Fontos kihangsúlyozni, hogy az érettségire, valamint a felsőoktatási felvételi eljárásra való jelentkezés határideje 2016. február 15. Az érettségi vizsga és a felvételi eljárás szorosan kapcsolódik egymáshoz, mivel az önálló felvételi vizsga eltörlését követően az érettségi vizsga lépett annak helyébe. A felsőoktatási felvételi eljárásról szóló 423/2012. (XII. 29.) Korm. rendelet 6. § (2) bekezdés b) pontja szerint a Tájékoztató az adott intézmény által meghirdetett alapképzési szakokra és az osztatlan képzésekre vonatkozóan tartalmazza a jelentkezés feltételül meghatározott, az adott évi felvételi eljárásokat legalább két évvel megelőzően, valamint a két évvel későbbi felvételi eljárásokra vonatkozóan a 2. mellékletben felsorolt érettségi vizsgatárgyak közül meghatározott – és a minisztérium hivatalos lapjában nyilvánosságra hozott – érettségi vizsgatárgyakat.

Tekintettel arra, hogy a fent leírt eset az állampolgárok nagyobb csoportját érintő jogsérelmet okozhat, így a hivatalom feladatairól és működésének szabályairól szóló 40/1999. (X. 8.) OM rendeletben biztosított hatáskörömmel élve vizsgálatot indítok.

Kérem, hogy a közlő jelentkezési határidő miatt mihamarabb tájékoztasson arról, hogy mi indokolta az érettségi rendelet 53. § (7) bekezdésének fentiekben ismertetettek szerinti hatályon kívül helyezését, ezzel figyelmen kívül hagyva az érettségi vizsgára, és ezzel a felsőoktatási felvételre történő két éves felkészülési időszak biztosítását.

Várom mielőbbi válaszát. Együttműködését köszönöm.

Budapest, 2016. február 3.

Üdvözlettel:

Dr. Áary-Tamás Lajos